

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/94/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211207255
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2012:4211207255.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno samosudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v právnej veci žalobcu: SKP k.s., so sídlom Lazovná 64, Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys, s.r.o. „v konkurze“ so sídlom Košútská 1342, Sládkovičovo, IČO: 44915691, zastúpený JUDr. Pavlom Konečným, advokátom so sídlom Banská Bystrica, Hurbanova 14A proti žalovanému: G. K., nar. XX.X.XXXX, bytom G. X., W., o zaplatenie 1 479,76 eur s príslušenstvom

rozhodol:

Súd návrh na zaplatenie sumy 1.479,76 eur **z a m i e t a .**

Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

Súd **u r č u j e ,** že zmluvná podmienka uvedená v článku I. bod 4. Všeobecných obchodných podmienok zmluvy o nájme s právom kúpy prenajatej veci spoločnosti DRUKOS, a.s. v znení: „Pokiaľ je nájomca v omeškaní s úhradou nájomného podľa čl. I bod 2b tejto zmluvy, je prenajímateľ oprávnený vyúčtovať nájomcovi zmluvnú pokutu vo výške 0,1% z dlžnej sumy za každý deň omeškania“ je **n e p r i j a t e ľ n á .**

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 26.4.2011 domáhal zaviazania žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty 0,1 % denne zo sumy 1.012,15 eur od 15.4.2007 do 15.4.2011 vo výške 1.479,76 eur a náhrady trov konania. Svoj návrh žalobca odôvodnil tým, že žalovaný dňa 16.5.2001 uzavrel so spoločnosťou DRUKOS, a.s. zmluvu č. 201005177 (ďalej len zmluva), ktorou sa DRUKOS a.s. zaviazal dodať žalovanému tovar špecifikovaný v zmluve a žalovaný sa zaviazal zaplatiť za tovar nájomné vo výške 1.124,90 eur. V súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, sa žalovaný zaviazal v prípade omeškania s platením svojho záväzku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Peňažná pohľadávka pozostávajúca z nezaplatenej zmluvnej pokuty bola na žalobcu postúpená radom postúpení, a to Zmluvou o postúpení pohľadávok medzi JUDr. M. Todeková, SKP úpadcu DRUKOS, a.s. v konkurze a Jánom Holecom z 16.3.2006, resp. dodatkom č. 1 k nej z 27.3.2006, Zmluvou o postúpení pohľadávok medzi Jánom Holecom a MEDIATION KMCH s.r.o. Nitra z 16.3.2006, resp. dodatkom k nej z 27.3.2006, Zmluvou o postúpení pohľadávok medzi MEDIATION KMCH s.r.o. Banská Bystrica a IVACO CONSULTANTS LIMITED, Seychelles z 23.2.2008, Zmluvou o postúpení pohľadávok medzi IVACO CONSULTANTS LIMITED, Seychelles a AKROPOLIS estaetes, s.r.o. Nitra z 17.5.2008. Spoločnosť AKROPOLIS estaetes, s.r.o. Nitra zmenila obchodné meno na KFZ Sys, s.r.o., na ktorú bol Okresným súdom Trnava vyhlásený konkurz. Žalovaný bol platobným rozkazom tunajšieho súdu sp.zn. 9Ro/107/2005 zaviazaný na zaplatenie peňažného záväzku zo zmluvy vo výške 1.012,15 eur. Žalobca

si návrhom v tejto veci uplatnil zmluvnú pokutu za každý deň omeškania od 15.4.2007 do 15.4.2011 vo výške 1.479,76 eur.

Na výzvu súdu, aby žalobca oznámil a preukázal dátum splatnosti jednotlivých zložiek žalovanej zmluvnej pokuty, žalobca podaním doručeným súdu 3.5.2012 poukázal na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. g/ zákona č. 328/1991 Zb. a § 46 zákona č. 7/2005 Z.z.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu ako aj žalovaného.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, s obsahom spisov tunajšieho súdu sp. zn. 9Ro/107/2005, Spr. 536/08 (2 zväzky), Spr. 537/08 (2 zväzky), Spr. 609/08, Spr. 720/08, prípisom Okresného súdu Trnava z 21.1.2010 a uzneseniami Okresného súdu Trnava sp.zn. 31K/11/2008 z 10.11.2009 a č.k. 31K/11/2008-493 z 24.11.2009.

Dňa 16.5.2001 uzavrel žalovaný so spoločnosťou Drukos, a.s. Zmluvu o nájme s právom kúpy prenajatej veci č. 201005177 na spotrebný tovar s cenníkovou cenou 29.990,- Sk. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť akontáciu vo výške 10% a 18 mesačných splátok po 1.694,- Sk. Z dôvodu, že žalovaný si neplnil záväzkov zo zmluvy, JUDr. Marta Todeková ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s.v konkurze sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 1.4.2005 domáhala zaviazania žalovaného na zaplatenie dlžných 18 splátok vo výške 30.492,- Sk s 11 % úrokom z omeškania od 16.11.2002 do zaplatenia a náhrady trov konania. Tunajší súd platobným rozkazom č.k. 9Ro/107/2005-11 z 11.4.2005 návrhu v celom rozsahu vyhovel. Uvedený platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 4.5.2005. Súd poznamenáva, že správkyňa konkurznej podstaty úpadcu si v konaní sp. zn. 9Ro/107/2005 tunajšieho súdu neuplatnila nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá sa s poukazom na argumentáciu žalobcu a ním citované ustanovenia § 14 ods. 1 písm. g/ zákona č. 328/1991 Zb. a § 46 zákona č. 7/2005 Z.z. stala vyhlásením konkurzu na veriteľa žalovaného splatnou, avšak podľa názoru súdu len za čas omeškania do vyhlásenia konkurzu úpadcu, keď v čase vyhlásenia konkurzu nebol známy rozsah prípadného ďalšieho omeškania žalovaného, a tak sa vyhlásením konkurzu nemohla stať splatnou zmluvná pokuta, na ktorú by malo vzniknúť právo v dôsledku omeškania žalovaného až po vyhlásení konkurzu na úpadcu KFZ Sys, s.r.o., teda po 25.7.2008, kedy bol vyhlásený konkurz na menovaného úpadcu. Po vyhlásení konkurzu na úpadcu nedošlo ani k vyúčtovaniu zmluvnej pokuty spôsobom predpokladaným v článku I. bod 4 VOP, za čas omeškania po 25.7.2008 do 15.4.2011, ktorým dňom končí žalované obdobie nároku žalobcu na zmluvnú pokutu.

Z Spr. registra Okresného súdu Komárno bolo zistené, že Zmluva o postúpení pohľadávok medzi JUDr. M. Todeková, SKP úpadcu DRUKOS a Jánom Holecom z 16.3.2006, resp. dodatok k nej z 27.3.2006 sú vedené pod sp. zn. Spr. 537/08; Zmluva o postúpení pohľadávok medzi Jánom Holecom a MEDIATION KMCH s.r.o. Nitra z 16.3.2006, resp. dodatok k nej z 27.3.2006 sú vedené pod sp. zn. Spr. 536/08; Zmluva o postúpení pohľadávok medzi MEDIATION KMCH s.r.o. Banská Bystrica a IVACO CONSULTANTS LIMITED, Seychelles z 23.2.2008 je vedená pod sp. zn. Spr. 609/08; Zmluva o postúpení pohľadávok medzi IVACO CONSULTANTS LIMITED, Seychelles a AKROPOLIS estaetes, s.r.o. Nitra z 17.5.2008 je vedená pod sp. zn. Spr. 720/08. Uvedeným radom postupných zmlúv bola príslušným postupníkom postupovaná pohľadávka voči žalovanému, a to zmluvná pokuta vo výške 0,1% denne z 30 492 Sk od 16.12.2002 do zaplatenia. Sspoločnosť AKROPOLIS estates, s.r.o.. zmenila obchodné meno na KFZ Sys, s.r.o. a na túto spoločnosť bol rozhodnutím Okresného súdu v Trnave č.k. 31K/11/2008-240 z 25.7.2008 vyhlásený konkurz a uznesením z 10.11.2009 v znení uznesenia z 24.-11.2009 bola za správcu konkurznej podstaty úpadcu ustanovený SKP, k.s..

Z návrhu žalobcu vyplýva, že žalovaný do podania návrhu vo veci sumu priznanú platobným rozkazom z 11.4.2005 neuhradil, a preto si voči nemu žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,1% denne zo sumy 1.012,15 eur za obdobie od 15.4.2007 do 15.4.2011, čo v prepočte predstavuje sumu 1.479,76 eur.

Podľa § 23a ods. 1, 2 zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom do 24.11.2004 (1) Typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. (2) Typová zmluva nesmie obsahovať a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby, 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 52 ods. 1-3 Občianskeho zákonníka (OZ) v znení účinnom od 1.4.2004 (1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 4 OZ v citovanom znení (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). (2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia. (4) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 879f ods. 3, 4 veta prvá citovaného zákona (3) Spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. (4) Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh žalobcu nie je dôvodný. Zmluvu uzavretú medzi dodávateľom spoločnosťou Drukos, a.s. a žalovaným spotrebiteľom dňa 16.5.2001 je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a § 52 a nasl. OZ. Súd preto posudzoval súlad ustanovení Všeobecných obchodných podmienok (VOP) týkajúcich sa dojednania zmluvnej pokuty pre prípad porušenia povinností zo strany žalovaného s ustanovením § 53 a § 54 OZ v znení účinnom od 1.4.2004, v spojení so smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ako výkladového pravidla.

Podľa komunitárnej judikatúry, systém ochrany zavedený smernicou Rady 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah.

Oprávnenie žalobcu požadovať od žalovaného, v prípade porušenia jeho povinnosti platiť mesačné nájomné riadne a včas, zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania,

súd, s poukazom na § 53 ods. 1- 3 OZ, považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 OZ neplatná ako celok, keďže ide o typové - formulárové dojednanie, ktoré sa používa vo viacerých prípadoch, bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jeho znenie. „Dojednania“ o jednostrannej zmluvnej pokute podľa § 544 OZ v zmluve uzavretej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá má podobu štandardnej typovej - formulárovej zmluvy, typickej tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch, bez možnosti spotrebiteľa zmeniť jej obsah vzhľadom na formulárovú predtlač dodávateľa, je nepochybne zhoršením zmluvného postavenia spotrebiteľa ako dlžníka. Spotrebiteľ je nepochybne v danom prípade slabšou zmluvnou stranou, ktorý v snahe získať vyhladený tovar spravidla náležite nevyhodnotí rozsiahle zmluvné podmienky pripravené dodávateľom v časovom predstihu a navyše písané veľmi malým písmom. Takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Tento výklad obsahu spotrebiteľskej zmluvy je v súlade s § 54 ods. 2 OZ, keďže je priaznivejší pre spotrebiteľa, najmä, keď podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona si spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Je zrejmé, že sa jedná o vopred pripravenú formulárovú (typovú) zmluvu pôvodného veriteľa žalovaného, ktorej súčasťou sú aj Všeobecné obchodné podmienky s úpravou oprávnenia dodávateľa (DRUKOS, a.s.) vyúčtovať spotrebiteľovi zmluvnú pokutu (v špecifikovanej výške), obsah ktorej žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť, pričom táto podmienka spôsobuje menej priaznivejšie postavenie spotrebiteľa (uznesenie NS SR sp. zn. 5M Cdo 20/2009). Dojednanie zmluvnej pokuty vo výške 0,1% dennej z dlžnej sumy za každý deň omeškania, v konečnom dôsledku zvyšuje výšku sankcie, ktorú je dlžník povinný v dôsledku porušenia tej istej povinnosti zaplatiť a tým, je zmarený účel úpravy výšky úrokov z omeškania zakotvený v ustanovení § 517 ods. 1 a 2 OZ, v spojení s ustanovením § 3 a § 10a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Zmluvná podmienka o práve dodávateľa vyúčtovať zmluvnú pokutu spôsobuje v danom prípade značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto ju súd považuje za neprijateľnú. Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 OZ neplatná ako celok. Z uvedených dôvodov súd návrh žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty za omeškanie s úhradou sumy 1.012,15 eur od 15.4.2007 do 15.4.2011 vo výške 1.479,76 eur zamietol. Pretože v danom prípade zmluvnú podmienku o oprávnení dodávateľa vyúčtovať zmluvnú pokutu súd považoval za absolútne neplatnú, neprichádza do úvahy moderačné právo súdu, t.j. právo znížiť zmluvnú pokutu v zmysle § 545a OZ.

Súd v súlade s § 153 ods. 3, 4 O.s.p. vo výroku rozsudku určil, ktorú zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú.

S poukazom na § 53a ods. 1 OZ a rozsudky Okresného súdu Prievidza sp.zn. 12C/153/2011, resp. sp. zn. 10C/151/2011, sp. zn. 15C/152/2011, sp. zn. 8C/79/2011, Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 10C/3/2012, ktorými bola zmluvná podmienka uvedená v článku I bod 4 VOP určená za neprijateľnú, je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatuje, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhodne odlišne. Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreného v uznesení z 22. 11. 2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25 Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Súd na oznámenie žalobcu doručené súdu dňa 12.7.2012, teda až po vyhlásení rozsudku vo veci, neprihliadol, keďže toto bolo súdu doručené až po vyhlásení rozsudku. Navyše, žalobca v

uvedenom oznámení ani neoznačil postupníka, na ktorého mala byť postúpená pohľadávka žalobcu voči žalovanému ďalšou zmluvou o postúpení z 20.6.2012.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vo veci úspešnému žalovanému súd náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná 6, 945 01 Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.